

ĐỔI MỚI PHƯƠNG PHÁP GIẢNG DẠY TÁC PHẨM KINH ĐIỂN TRIẾT HỌC MÁC - LÊNIN TRONG CÁC HỌC VIỆN, TRƯỜNG ĐẠI HỌC Ở VIỆT NAM HIỆN NAY

★ PGS, TS BÙI MẠNH HÙNG

Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng

● **Tóm tắt:** Kinh điển triết học Mác - Lênin là thành tựu vĩ đại của trí tuệ nhân loại, là sản phẩm sáng tạo của tư duy thiên tài, xuất chúng của C.Mác, Ph.Ăngghen và V.I.Lênin. Trước thực trạng giảng dạy và yêu cầu đổi mới giáo dục, đào tạo đáp ứng yêu cầu hiện thực hóa sáng tạo nền tảng tư tưởng của Đảng trong công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội hiện nay, đòi hỏi phải không ngừng đổi mới toàn diện, trong đó chú trọng đổi mới về nhận thức, nội dung, phương pháp và đầu tư nguồn lực chất lượng cao cho giảng dạy tác phẩm kinh điển triết học Mác- Lênin ở các học viện, trường đại học nước ta hiện nay. Bài viết đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng công tác này.

● **Từ khóa:** giảng dạy; tác phẩm kinh điển; triết học Mác - Lênin; học viện, trường đại học.

Tác phẩm kinh điển triết học Mác - Lênin là những bài nói, bài viết, những trước tác, tác phẩm “gốc”, có tính hàn lâm, có giá trị, mẫu mực, tiêu biểu, cơ bản, là nền tảng của triết học mácxít. Là sản phẩm sáng tạo, trong đó, “Cuộc đời và những di sản tư tưởng của C.Mác đã đi vào lịch sử nhân loại với vị trí kiệt xuất trong hàng ngũ những vĩ nhân”¹, “C.Mác là người sớm nhận thấy cần phải dựa vào lý luận triết học để hiểu sâu sắc hơn bản chất của lịch sử”². Hơn nữa, chính các nhà kinh điển cũng đã chỉ ra rằng, “Đầu não của sự giải phóng ấy là triết học, trái tim của nó là giai cấp vô sản”³. Trên cơ sở những quan điểm này, có

thể khẳng định kinh điển triết học Mác - Lênin là nền gốc, xuất phát điểm, là hạt nhân của hạt nhân thế giới quan, phương pháp luận khoa học, cách mạng và góp phần quan trọng cho nền tảng tinh thần, tư tưởng của Đảng ta.

Với đặc điểm, tính chất và giá trị đặc biệt của tác phẩm kinh điển Mác - Lênin tất yếu phải được đầu tư hiện thực hóa đối với giáo dục, đào tạo. Trong Luật Giáo dục đại học có viết, “Đào tạo người học có phẩm chất chính trị, đạo đức... có khả năng sáng tạo và trách nhiệm nghề nghiệp, thích nghi với môi trường làm việc; có ý thức phục vụ nhân dân”⁴. Với mục tiêu này, đối tượng đào tạo ở các học viện, trường đại học

(trình độ cử nhân, thạc sĩ, tiến sĩ), phải chú trọng trang bị hệ thống tri thức lý luận khoa học, trong đó có triết học Mác - Lênin cùng hệ thống kinh điển của nó. Giảng dạy tác phẩm kinh điển triết học Mác - Lênin ở các học viện, trường đại học là *quá trình truyền thụ cho người học những tinh thần, tư tưởng, nội dung, quan điểm của các tác phẩm kinh điển triết học Mác - Lênin, góp phần trực tiếp xây dựng thế giới quan, phương pháp luận khoa học, cách mạng; góp phần quan trọng trong xây dựng phẩm chất, năng lực tư duy khoa học, tinh thần đổi mới sáng tạo và đạo đức, văn hóa, bản lĩnh chính trị cho người học; đáp ứng yêu cầu, mục tiêu chuẩn đầu ra của đối tượng đào tạo.*

Những năm qua, giảng dạy tác phẩm kinh điển triết học Mác - Lênin ở các học viện, trường đại học đã đạt được nhiều thành tựu quan trọng. Lãnh đạo, quản lý các học viện, trường đại học đã quan tâm tổ chức các lớp bồi dưỡng, giảng dạy tác phẩm kinh điển triết học Mác - Lênin. Đội ngũ giảng viên đã nhận thức được tính chất đặc thù và vai trò, giá trị đặc biệt của tác phẩm kinh điển đối với quá trình giảng dạy. 100% các chuyên đề, chủ đề, nội dung bài giảng, học phần, môn học ở các học viện, trường đại học đều có tinh thần, tư tưởng hoặc nguồn trích dẫn kinh điển làm cơ sở, căn cứ khoa học. Trong hệ thống tài liệu, giáo trình giảng dạy đã chú trọng đề cập nền tảng lý luận Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh. Giảng dạy tác phẩm kinh điển triết học Mác - Lênin đã trực tiếp góp phần tích cực trong nâng cao chất lượng giảng dạy triết học Mác - Lênin, xây dựng bản lĩnh khoa học, cách mạng cho người học.

Cùng với những thành công, giảng dạy tác phẩm kinh điển triết học Mác - Lênin hiện nay và giáo dục lý luận chính trị ở các học viện, trường đại học còn những hạn chế, bất cập đòi

hỏi phải đổi mới nhận thức và khắc phục kịp thời, “chất lượng, hiệu quả học tập, nghiên cứu, vận dụng và phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh chưa cao; tri thức kinh điển chưa được coi trọng đúng mức; một số quan điểm, học thuyết của các nhà kinh điển chưa được nghiên cứu, nhận thức một cách đầy đủ và chậm được bổ sung, phát triển để đáp ứng với yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới”⁵, “Công tác tuyên truyền, giáo dục, bồi dưỡng lý luận chính trị còn hạn chế về chất lượng... chậm đổi mới về phương pháp”⁶. Một bộ phận giảng viên không trực tiếp đọc tác phẩm (dù là bản gốc hay bản dịch), mà chỉ nắm kinh điển qua các nguồn tài liệu sẵn có, không hiểu hết giá trị, “hồn cốt” của tác phẩm trước khi giới thiệu cho người học. Có những hiện tượng, giới thiệu tác phẩm kinh điển triết học song không đúng góc độ chuyên ngành, khiên cưỡng, áp đặt những tinh thần chủ quan, hoặc *không phân biệt được tác phẩm kinh điển và hệ thống tri thức, tài liệu, sách có liên quan*; không tiếp cận được giá trị cốt lõi, bản chất nhất về thế giới quan, phương pháp luận; thiếu sáng tạo trong vận dụng, “coi chúng như những cuốn từ điển bách khoa cung cấp những đáp án sẵn có”⁷. Không ít người học chưa thấy giá trị, thiếu chú tâm nghiên cứu, học tập tác phẩm kinh điển. Có những luận án, luận văn, khóa luận chưa đủ nguồn kinh điển làm cơ sở cho các nội dung trong khung lý luận. Các hình thức đánh giá kết quả học tập của người học ở một số học viện, trường đại học không có tiêu chí tri thức kinh điển. Một số giáo trình, tài liệu dạy học triết học Mác - Lênin ở các cơ sở đào tạo còn hạn chế nguồn kinh điển, các chương, tiết, không có nguồn trích dẫn hoặc mới dừng lại ở dạng liệt kê câu trích.

Theo Ph.Ăngghen, một dân tộc muốn đứng vững ở đỉnh cao của khoa học thì không thể

không có tư duy lý luận, điều đó “không có một cách nào khác hơn là nghiên cứu toàn bộ triết học thời trước”⁸. Triết học Mác - Lênin với hệ thống tác phẩm kinh điển của nó có ý nghĩa trực tiếp cho tinh thần khoa học, cho đổi mới, sáng tạo và là hạt nhân đối với nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho hành động của Đảng ta. Do vậy, Đảng ta đã xác định phương châm công tác lý luận, “Kiên trì thế giới quan, phương pháp luận khoa học và các giá trị cốt lõi của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh”⁹. Trong mục tiêu xây dựng và phát huy vai trò đội ngũ trí thức đã xác định, “Ưu tiên bảo đảm nguồn lực cho đầu tư phát triển khoa học...; quan tâm đầu tư cho nghiên cứu cơ bản”¹⁰. Đối với quá trình đào tạo ở nước ta hiện nay, “Các học viện, nhà trường tập trung nghiên cứu cơ bản”¹¹ để đáp ứng chuẩn đầu ra của đối tượng. *Từ những quan điểm này, đòi hỏi phải đổi mới toàn diện, chú trọng về nhận thức, phương thức và những điều kiện giảng dạy tác phẩm kinh điển Mác - Lênin.*

Một là, nâng cao nhận thức, trách nhiệm dạy và học tác phẩm kinh điển trong các học viện, trường đại học hiện nay.

Các cấp lãnh đạo, quản lý, đội ngũ giảng viên, người học ở các học viện, trường đại học cần nhận thức sâu sắc bản chất, vai trò, ý nghĩa đặc biệt của tác phẩm kinh điển triết học nói riêng, kinh điển của chủ nghĩa Mác - Lênin nói chung trong học tập, nghiên cứu, đấu tranh tư tưởng, lý luận và xây dựng lập trường, bản lĩnh, nhân cách của người học. Cần quán triệt tinh thần, “không thể kéo dài tình trạng còn lạc hậu về lý luận so với sự vận động và đòi hỏi của thực tiễn. Lý luận phải vươn lên dẫn đường và đồng hành với thực tiễn”, “phải có tầm nhìn vượt trước”¹². *Cần thấy rõ vai trò nền tảng tư tưởng lý luận sẽ bị giảm nếu không quan tâm tới nâng cao chất lượng giảng dạy tác phẩm kinh điển triết học*

Mác - Lênin. Trong nội dung giảng dạy và trong đấu tranh tư tưởng, lý luận phải quán triệt sâu sắc những cơ sở, căn cứ lý luận khoa học, tinh thần của các nhà kinh điển. *Cần có những quan điểm, chỉ thị, định hướng, hướng dẫn nghiên cứu, giảng dạy tác phẩm kinh điển Mác - Lênin trong các học viện, trường đại học hiện nay.*

Người dạy và người học phải nhận thức sâu sắc yêu cầu, nội dung, biện pháp, trách nhiệm giảng dạy và học tập, nghiên cứu tác phẩm kinh điển. Cần có sự mở rộng và đi vào chiều sâu sự phối hợp, hợp tác nghiên cứu, học tập lý luận Mác - Lênin; tăng cường các hoạt động bồi dưỡng, tập huấn, tọa đàm, trao đổi giữa các khoa; các khoa với học viên, sinh viên; các khoa với các viện nghiên cứu về tác phẩm kinh điển. *Mô hình “Lớp Bồi dưỡng kiến thức Kinh điển Mác - Lênin, Tư tưởng Hồ Chí Minh” ở Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh cần mở rộng đối tượng học tập cho các cơ sở đào tạo. Các học viện, nhà trường Quân đội, Công an cần tăng cường liên kết, mời chuyên gia tham gia giảng dạy tác phẩm kinh điển cho đội ngũ giảng viên lý luận chính trị, đồng thời, cần chuẩn bị điều kiện mở lớp “Bồi dưỡng kiến thức kinh điển chủ nghĩa Mác - Lênin”.*

Cùng với nâng cao nhận thức, trách nhiệm học tập, các chủ thể dạy và học tác phẩm kinh điển phải có tinh thần, khả năng phê phán thái độ “nhạt”, hoặc thờ ơ với kinh điển.

Hai là, vận dụng sáng tạo hệ thống phương pháp, nguyên tắc khoa học trong nghiên cứu kinh điển Mác - Lênin trong các trường đại học, học viện hiện nay.

Các nhà kinh điển của chủ nghĩa Mác luôn xuất phát từ nguyên tắc phương pháp luận chủ nghĩa duy vật biện chứng để nghiên cứu tự nhiên xã hội. Trong đó, có những nguyên tắc, phương pháp luận được C.Mác, V.I.Lênin nhấn mạnh.

C.Mác đã chỉ ra rằng: “khi phân tích những hình thái kinh tế, người ta không thể dùng kính hiển vi hay những chất phản ứng hóa học được. Sức trừu tượng hóa phải thay thế cho cả hai cái đó”¹³. V.I.Lênin khẳng định, trong nhận thức và hành động, phải biết phân tích cụ thể một tình hình cụ thể, “phân tích cụ thể mỗi một hiện tượng *nhất định* trong hoàn cảnh của nó và trong sự phát triển của nó”¹⁴; “phân tích cụ thể những điều kiện của nước nào đó”¹⁵, “phải *biết* làm cho sách lược và những nhiệm vụ trước mắt của chúng ta *thích ứng* với những *đặc điểm* của từng tình hình cụ thể”¹⁶. Hơn nữa, ông nhấn mạnh, đó là linh hồn, bản chất của chủ nghĩa Mác. Vì vậy, nghiên cứu kinh điển triết học Mác - Lênin phải đi từ những nguyên tắc, phương pháp luận căn bản, đồng thời tuân thủ các nguyên tắc của chủ nghĩa Mác - Lênin như: khách quan, toàn diện, lịch sử - cụ thể, trừu tượng hóa, khái quát hóa, phân tích và tổng hợp, quy nạp và diễn dịch,...

Ph.Ăngghen đã chỉ ra, “toàn bộ thể giới quan [Auffassungsweise] của Mác không phải là một học thuyết, mà là một phương pháp. Nó không đem lại những giáo điều có sẵn, mà đem lại những điểm xuất phát cho việc tiếp tục nghiên cứu và phương pháp *cho* sự nghiên cứu đó”¹⁷. Vấn đề này đã được V.I.Lênin dẫn luận tinh thần của G.Hêghen rằng, “phương pháp là ý thức về hình thức của sự vận động bên trong của nội dung”¹⁸ và có quan điểm khoa học xác định, “bản chất của phương pháp nghiên cứu khoa học chính là việc con người sử dụng một cách có ý thức các quy luật vận động của đối tượng như một phương tiện để khám phá chính đối tượng đó”¹⁹. Do vậy, *nội dung, bản chất kinh điển chủ nghĩa Mác - Lênin với tư cách là phương pháp nghiên cứu cho chính bản thân nó.*

Nghiên cứu tinh thần, luận điểm, tư tưởng, hay một khía cạnh trong tác phẩm phải chú ý

mở rộng nghiên cứu các nội dung có liên quan, “không vì câu then chốt mà coi nhẹ các câu khác”²⁰; phải hiểu nguyên do, bối cảnh các ông viết, “Tách tác phẩm kinh điển ra khỏi hoàn cảnh ra đời của chúng... đều dẫn đến sự xuyên tạc chủ nghĩa Mác”²¹. Quá trình đọc không dừng ở những điều dễ hiểu, hay kiểu “trao đổi từ ngữ” mà cần động não, không ngại đọc những ý khó; có ý phải đọc đi, đọc lại, đọc công phu để nắm tư tưởng “đằng sau con chữ”.

Cần có phương pháp tối ưu, dạy học bằng trải nghiệm với tinh thần tận tâm, tận hiến với nghề, cảm hóa từ tấm gương, truyền được cảm hứng, lôi kéo người học một cách thuyết phục; phổ thông hóa cái phức tạp, tránh gò bó, cứng nhắc và khô khan... *Hướng dẫn cho người học cách đọc, cách thu hoạch và tiếp cận giá trị cơ bản, đặc sắc nhất trong từng tác phẩm.* Tránh dàn trải, ôm đồm và cào bằng các nội dung kinh điển trong tác phẩm.

Trước tinh thần đổi mới sự nghiệp giáo dục, đào tạo, trong điều kiện tác động của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư, *cần tích cực ứng dụng chuyển đổi số*, lựa chọn, vận dụng linh hoạt, sáng tạo các mô hình, phương pháp hiện đại, tiên tiến trong nghiên cứu, giảng dạy tác phẩm kinh điển triết học Mác - Lênin.

Ba là, giảng dạy tác phẩm kinh điển Mác - Lênin phù hợp với chương trình, nội dung và đối tượng

Chỉ thị của Ban Bí thư về đổi mới, nâng cao chất lượng học tập đã nhấn mạnh, “tiếp tục nghiên cứu xây dựng chương trình học tập theo hướng phân biệt rõ cấp học và đối tượng học”²². Hệ thống kinh điển phải tương ứng, phù hợp với cấp học và đối tượng, đảm bảo có cơ sở, căn cứ khoa học cho nội dung giảng dạy triết học và các khoa học. Những luận điểm kinh điển được khai thác phải mang tính điển hình, sâu sắc, định hướng cho các nội dung triết học và

phù hợp với đối tượng học viên, sinh viên. Trong truyền thụ phải chuẩn xác cả địa chỉ và nội dung, cắt nghĩa được linh hồn, bản chất của những luận điểm, khẳng định giá trị nền gốc cho thế giới quan, phương pháp luận triết học. *Phải chú trọng đánh giá thực chất kết quả học tập từ những giá trị kinh điển trong các hình thức bài giảng, thi, kiểm tra, thu hoạch, tiểu luận, khóa luận, luận văn, luận án.*

Đối tượng chuyên ngành triết học và đối tượng sau đại học cần tăng chiều sâu và diện rộng hệ thống tác phẩm kinh điển trong học tập và nghiên cứu. Làm rõ được *sự thống nhất - khác biệt và sự tương tác về tư tưởng kinh điển giữa các tác phẩm kinh điển triết học mácxít, kinh điển triết học mácxít với kinh điển các trường phái triết học ngoài mácxít; xác định được vị trí kinh điển triết học mácxít trong môn học và quan hệ với hệ thống tri thức từng chuyên ngành; phân biệt hệ thống kinh điển và giáo trình, giáo khoa triết học Mác - Lênin.*

Cùng với nghiên cứu giá trị đặc sắc kinh điển Mác - Lênin, cần nghiên cứu những nội dung còn hạn chế do điều kiện lịch sử và có hướng bổ sung, phát triển, hoàn thiện; cần mở rộng, tìm tòi nghiên cứu những tư tưởng mới, tác phẩm kinh điển mới có giá trị cho môn học.

Bốn là, đầu tư nguồn nhân lực có chất lượng cao và bảo đảm cơ sở vật chất nâng cao chất lượng giảng dạy kinh điển triết học Mác - Lênin trong các học viện, trường đại học.

Với đặc điểm của tác phẩm kinh điển triết học Mác - Lênin và yêu cầu mới trong sự nghiệp giáo dục, đào tạo đòi hỏi phải *không ngừng nâng cao số lượng, chất lượng* đội ngũ cán bộ khoa học, nghiên cứu, giảng dạy triết học Mác - Lênin, trong đó có giảng dạy tác phẩm kinh điển ở các học viện, trường đại học. Quán triệt tốt tinh thần: “Xác định lĩnh vực, địa

bàn trọng điểm để phát huy tốt nhất năng lực, sự cống hiến, tâm huyết của đội ngũ trí thức, nhất là các nhà khoa học giỏi, chuyên gia đầu ngành có uy tín.”²³. Cần có cơ chế, chính sách, thu hút, đãi ngộ, sử dụng, phát triển đội ngũ cán bộ giàu kinh nghiệm cho nghiên cứu, giảng dạy và biên tập, dịch thuật tài liệu, sách chuyên khảo phục vụ cho dạy học tác phẩm kinh điển. Hoàn thiện cơ chế, chính sách tạo động lực thiết thực, trực tiếp trong xây dựng trách nhiệm, lòng nhiệt huyết và sự say mê nghề nghiệp của đội ngũ giảng viên triết học.

Các khoa giáo viên phải được đảm bảo về số lượng cũng như chất lượng giảng viên, làm cơ sở cho công tác nghiên cứu lý luận mácxít từ những tác phẩm kinh điển. Đầu tư nguồn nhân lực cho các môn có liên quan trực tiếp tới kinh điển Mác - Lênin như lịch sử, lịch sử triết học, chủ nghĩa duy vật biện chứng, chủ nghĩa duy vật lịch sử và các công trình liên quan đến kinh điển triết học Mác - Lênin.

Đầu tư xây dựng hạ tầng số, bồi dưỡng kỹ năng số hóa và điều kiện đảm bảo cho các hoạt động dạy học tác phẩm kinh điển; *từng bước số hóa nội dung, chương trình, phương pháp, hình thức giảng dạy* kinh điển; nâng cao khả năng ứng dụng công nghệ thông tin cho các chủ thể. Tích cực ứng dụng công nghệ số, trí tuệ nhân tạo (AI) để phân tích, kết nối quá trình dạy học tác phẩm kinh điển triết học Mác - Lênin. Không ngừng hiện đại hóa các kênh thông tin, hệ thống phương tiện, sách, giáo trình, giáo khoa, tài liệu dạy học ở các học viện, trường đại học hiện nay.

Quán triệt chủ trương xây dựng nhà trường thông minh, thực hiện “Chương trình chuyển đổi số ngành thư viện đến năm 2025, định hướng đến năm 2030”; nhằm nâng cao năng lực hoạt động của các thư viện và hình thành mạng lưới thư viện hiện đại cho văn hóa đọc, trong

đó chú trọng nghiên cứu, đọc kinh điển ở các học viện, trường đại học.

Đầu tư cho các sách chuyên khảo về kinh điển, đáp ứng yêu cầu thực tiễn đào tạo ở các học viện, trường đại học hiện nay. Trong các chương giáo trình triết học phải có đủ kinh điển làm cơ sở, nền tảng thế giới quan, phương pháp luận triết học và là căn cứ khoa học cho vận dụng chuyên ngành của sinh viên, học viên. Cần phổ thông hóa, xã hội hóa, giáo khoa hóa vấn đề kinh điển phù hợp các đối tượng học tập.

Năm là, hiện thực hóa kinh điển Mác - Lênin phù hợp với những yêu cầu của thực tiễn xã hội và đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng, lý luận trong quá trình giảng dạy

Học tập, nghiên cứu phải thấy được giá trị, ý nghĩa và hiện thực hóa được những tinh thần kinh điển trong tình hình mới, gắn với lý luận về chủ nghĩa xã hội và con đường tiến lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam, các vấn đề cấp thiết của đời sống hiện thực và các chuyên ngành. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ ra rằng, "...học tập những chân lý phổ biến của chủ nghĩa Mác - Lênin để áp dụng một cách sáng tạo vào hoàn cảnh thực tế của nước ta"²⁴. Cần kế thừa, sáng tạo những thành tựu mới nhất về tư tưởng và khoa học, "để chủ nghĩa, học thuyết của chúng ta luôn luôn tươi mới, luôn luôn được tiếp thu thêm sinh lực mới, mang hơi thở của thời đại, không rơi vào xơ cứng, trì trệ, lạc hậu so với cuộc sống"²⁵.

Kinh điển triết học Mác - Lênin có tính khoa học nhất, cách mạng nhất, khác về chất so với các học thuyết triết học trước đây, nó đối lập với lợi ích của các giai cấp bóc lột, chủ nghĩa tư bản và như vậy nó cũng có không ít kẻ thù. Các chủ thể trong giảng dạy tác phẩm kinh điển cần có *ý chí, khả năng chống lại những quan điểm sai trái mà chính các nhà kinh điển đã nêu ra, cũng*

như sự biến tướng của nó trong giai đoạn hiện nay. Giảng dạy tác phẩm kinh điển phải đặt ra yêu cầu cao cho cả người học, người dạy về tinh thần phê phán, chống tự diễn biến, tự chuyển hóa, chống suy thoái về chính trị, tư tưởng, đạo đức và chủ nghĩa cá nhân.

Quá trình giảng dạy phải hướng dẫn cho học viên, sinh viên nhận thức được các quan điểm sai trái mà các nhà kinh điển đã chỉ ra trong tác phẩm kinh điển; nhận thức cơ sở, cội nguồn, lịch sử của các âm mưu, thủ đoạn của kẻ thù chủ nghĩa Mác - Lênin. *Nghiên cứu nắm được mầm mống, sự thai nghén của các quan điểm phản động, phản khoa học, như quan điểm của chủ nghĩa duy tâm, duy vật siêu hình, chủ nghĩa cơ hội, hữu khuynh, dân túy, xét lại và chủ nghĩa cá nhân.* Giảng dạy tác phẩm kinh điển Mác - Lênin phải luôn chủ động, kịp thời nhận diện, phòng chống các thế lực thù địch lợi dụng mạng xã hội, trí tuệ nhân tạo để xuyên tạc lý luận Mác- Lênin từ những quan điểm, luận điểm kinh điển gốc, góp phần quan trọng nâng cao hiệu quả giữ gìn và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Kết luận

Kinh điển của triết học Mác - Lênin là sản phẩm sáng tạo mới về chất so với hệ thống kinh điển trong lịch sử tư tưởng nhân loại. Với những giá trị đặc biệt này, trong giảng dạy tác phẩm kinh điển Mác - Lênin cho mục tiêu, chuẩn đầu ra của học viên, sinh viên các học viện, trường đại học đã và đang đặt ra yêu cầu đối với việc nâng cao chất lượng giảng dạy tác phẩm kinh điển ở các học viện, trường đại học hiện nay. Theo cách nói của Jeong Yak Yong, "Tác dụng của việc hiểu đúng kinh điển... đem lại cái nhìn chân thực về tư tưởng của thánh nhân, đem lại khuôn thước thực sự đúng đắn về nhìn nhận và giải quyết các vấn đề của đời sống"²⁶ ❖

- ^{1,2} GS, TS Nguyễn Xuân Thắng: *Tư tưởng, Lý luận với đổi mới và phát triển đất nước*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, tr.9, tr.36.
- ³ C.Mác và Ph.Ăngghen: *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1993, tập 1, tr.589-590.
- ⁴ *Luật Giáo dục đại học* (sửa đổi, bổ sung năm 2013 2014, 2015, 2018), Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2019, tr.12.
- ⁵ Chỉ thị số 23-CT/TW, ngày 9/2/2018 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về tiếp tục đổi mới, nâng cao hiệu quả học tập, nghiên cứu, vận dụng và phát triển Chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh trong tình hình mới, tr.1.
- ⁶ Ban chấp hành Trung ương Đảng: Nghị quyết số 37-NQ/TW ngày 09/10/2014, về công tác lý luận và định hướng nghiên cứu đến năm 2030, tr.2.
- ^{7,21} Trần Thành: “Phương pháp tiếp cận kinh điển của Chủ nghĩa Mác - Lênin”, *Tạp chí Triết học*, số 2 (189), 2007, tr.16, 21.
- ⁸ C.Mác và Ph.Ăngghen: *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2002, tập 20, tr.487.
- ⁹ Nghị quyết số 37-NQ/TW ngày 09/10/2014, Về công tác lý luận và định hướng nghiên cứu đến năm 2030, tr.3.
- ¹⁰ Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Hội nghị lần thứ tám (khóa XIII)*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2023, tr.118.
- ¹¹ Quân ủy Trung ương số 1652-NQ/QUTW lãnh đạo công tác khoa học quân sự đến năm 2030 và các năm tiếp theo, tr.6.
- ¹² Nguyễn Phú Trọng: *Vững tin vào sự lãnh đạo của Đảng, khó khăn nào cũng vượt qua*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2018, tr.287.
- ¹³ C.Mác và Ph.Ăngghen: *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2002, tập 23, tr.16.
- ¹⁴ V.I.Lênin: *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2006, tập 30, tr.7.
- ¹⁵ V.I.Lênin: *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2005, tập 17, tr.235.
- ¹⁶ V.I.Lênin: *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2005, tập 31, tr.59
- ¹⁷ C.Mác và Ph.Ăngghen: *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1999, tập 39, tr.545.
- ¹⁸ Nguyễn Thái Sơn: “Một suy nghĩ về nâng cao chất lượng đào tạo - giảng dạy triết học trong các trường đại học ở nước ta hiện nay”, *Tạp chí Triết học*, số 8 (231), 2010, tr.53.
- ¹⁹ Phạm Việt Vương: *Phương pháp luận nghiên cứu khoa học* (sách dùng cho học viên cao học và nghiên cứu sinh), Nxb Đại học Quốc gia Hà Nội, Hà Nội, 1997, tr.75.
- ²⁰ Mortimer.J.Adler, Charles Van Doren: *Phương pháp đọc sách hiệu quả*, Nxb Lao động xã hội, 2014, tr.126.
- ²² Chỉ thị số 23-CT/TW, ngày 9/2/2018 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về tiếp tục đổi mới, nâng cao hiệu quả học tập, nghiên cứu, vận dụng và phát triển Chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh trong tình hình mới, tr.4.
- ²³ Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Hội nghị lần thứ tám (khóa XIII)*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2023, tr.121.
- ²⁴ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, tập 11, tr.95.
- ²⁵ Nguyễn Phú Trọng: *Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2022, tr.35-36.
- ²⁶ Lương Mỹ Vân: “Về yêu cầu hiểu đúng kinh điển của JEONG YAK YONG - qua một số giải thích của ông trong luận ngữ cổ kim chú”, *Tạp chí Triết học*, số 6 (373), 2022, tr.52.